№ 20. Treschdeen, 11. martâ. 1909.

Makfâ,
Jelgawâ fanemot:
par gadu . . . 2 rub. 20 kap
par 1/2 gadu . 1 „ 20 „
par 1/4 gadu . — „ 60 „

Par adreses pahrmainu jamaksâ 10 kap.

Latweeschu Awises.

Makfâ,
pa pastu peesuhtot:
par gadu . . . 3 rub. — kap.
par 1/2 gadu . 1 „ 60 „
par 1/4 gadu . — „ 90 „

Uf ahrsemèm 4 rub. 50 kap., 2 rub. 30 kap., 1 rub. 20 kap.

Telefons № 644.

Isnahk diwreis nedelâ.

Redakzija un ekspedizija:
Jelgawâ, Skrihweru eelâ № 35.

88. gada-gahjums.

Sludinajumi makfâ:
par sihku rakstu rindiņu 8 kap., preekschpuse 20 kap.

Smehkejat
tagad wislabakos papirosus
Famos 10 gab. 6 kap.
25 „ 15 „
no fab. Otoman S. Peterburgâ.
Wairumâ pahrdod
Sch. Engelsona magasinâ,
Jelgawâ, Pils eelâ 10.

Latweeschu Awises

no 1. marta lihdſ gada beigàm makſâ

pa pastu peesuhtot . . . 2 rub. 60 kap.
Jelgawâ fanemot . . . 1 „ 80 „

no 1. marta lihdſ 1. julijam

pa pastu peesuhtot . . . 1 rub. 20 kap.
Jelgawâ fanemot . . . — „ 80 „

Lihdſ schim isnahkuschos „Stahstu nodalas" numurus ar Gustawa Frenſena romanu **„Trihs ustizamee"** J. Laimiņa tulkotu no jauna peenahkdameem abonenteem **peesuhtisim par brihwu.**

Ekspedizija.

Walsts dome.

Sehde 2. martâ.

Sehdi atklahj plkst. 11 un 11 min. knaſs Wolkonſkis. — Klaht ari ir finatschu ministris. — Rigas aisstahwis Dr. Erhards (okt.) ſino budſcheta komiſijas wahrdâ par muitas nodokļu departamenta budſchetu. — Komiſijas pahrejas formulâ teikts, ka esot wajadſigs jo drihſ rewidet muitas uſtawu un iſſtrahdat jaunus noteikumus; atzelt eepreekſcheju paſta ſuhtijumu apluhkoſchanu, eeweſto pretſchu plombeſchanu un daſchus muitas eeſtahdijumus; domei jo drihſak eeſneegt muitnizu ſchtatu, atzelt leekâs pahrwaldes eeſtahdes, uſlabot kanzelejas eerehdnu ſtahwokli; pahrbaudit ſoda naudas un winu iſdaliſchanu ſtarp eerehdneem; eerobeſchot iſdewumus preekſch kugu buhweſchanas un uſtureſchanas. — Balſojot peenem komiſijas formulu. Apſpreeſchot budſchetu pa panteem, miniſtris nepeekriht kredita leegſchanai, eeguht un uſturet muitas twaikoni Leepajas oſtâ un twaika laiwinas tahlajôs auſtrumôs. Dome peekriht miniſtrim un atraida komiſijas eeteiktos noſtrihpojumus. Pehz tam budſchetu peenem. — Pehz pahrtraukuma ſehdi atſauno 7. min. uſ 3. Swenzizkis ſino par dſelſzeku departamenta budſchetu. Nekrafows aſi kritiſê dſelſzeku ſaimneezibu. Pehz wina runas, kurâ tas ari aiſnem Rihſ-Kihnas dſelſzeka leetu, uſſtahjâs

finantschu ministris

un aprahda, ka waldiba wiſgaram zentuſees pamaſinat dſelſzeku ſaudejumus. Sihmejotees uſ Rihſ-Kihnas dſelſzeku, miniſtris atgahdina, ka ſcho dſelſzeku apſargâ 25,000 Kreewu ſaldatu, kuri deeneſtâ eeſaukti Kreewijâ un aiſſuhtiti uſ tahlo Mandſchuriju, ſargat Kreewu uſnehmumu. (Brawo ſauzeeni). Scheem laudim wajaga dſihwokļu, jo ſemes buhdâs war gan miſt mehneſchus, bet ne gadus. „Ka ſaldatu eeweetoſchana ſemes buhdâs preekſch Kreewu zeenibas naw peelaiſchama, to tatſchu juhs atſihſeet." (Labee peekriht). Dſelſzeki tapehz neſot ſaudejumus, ka wini ſtahwot ſakarâ ar wiſu ſaimneezisko kahrtibu. Wiſur dahrdſiba un ari dſelſzeklos. — Kas tahlak uſ ſcho dſelſzeku atteezàs, tad miniſtris iſſkaidro, ka ne walde, ne eerehdni naw uguni peelaiduſchi. „Wiſi ſin, kas tur notika 1905.—1906. gadâ, wiſi ſina, kas tur ſalaſijâs, kam waram pateiktees par ugunsgrehkeem. (No kreiſâs puſes: Weza paſaka. Labee trokſchņo). Ja, weza paſaka, bet ir wezas pateeſibas, kuras der atkahrtot. Bija leelas puhles, pahrſtatus no jauna faſtahdit, kurus tagad drukâ. Kinas waldiba uſſahkuſi ſarunas, waj winai newarot atdot ſcho dſelſzeku." (Peekriſchana labajâ puſê un zentrâ.) Pehz ſtarpbrihſcha referents Swenzizkis leek preekſchâ ſchahdu pahrejas formulu: Atſihſtot, ka waldibai wajadſigs 1) uſlabot Lodſas un Naſanas Urala dſelſzeku ſaimneezibu, pamaſinot ſcho dſelſzeku iſdewumus, un 2) nobeigt iſdarit buhwes darbus uſ Auſtrumu-Kihnas dſelſzeka, dome pahreet uſ dſelſzeku departamenta budſcheta apſpreeſchanu pa dalam. Nobalſojot, formulu lihdſ ar Swezizka un finantſchu miniſtra popildinajumu peenem. Pehz budſcheta atſewiſchku daļu apſpreeſchanas peenem wiſu budſchetu beſ pahrgroſijumeem. — Erhardts referè par atſewiſchka robeſchſorgu korpuſa pahrwaldes budſchetu un motiwè budſcheta komiſijas pahrejas formulu. Formulu un budſchetu peenem. — Sehdi ſlehdſ pulkſten 6. — Wakara ſehdi wada knaſs Wolkonſkis. Wojeikows II. ſino par teeſleetu miniſtrijas budſcheku. Minſch aiſrahda, ka miniſtrija iſpildijuſi domes agrak iſteiktâs wehleſchanâs un tad formulâ iſſaka, ka walſts un ſenota drukatawu darbibu wajaga ſaweenot; par ſtatiſtiſku pahrſkatu iſſtrahdaſchanu; par braukumu iſmakſam teeſu eerehdneem, kà ari par atlihdſibâm leezineekeem un leetpraſcheem un par parahdu dſehſchanu, kuri zehluſchees zaur ſcha kredita pamaſinaſchanu.

Teeſleetu miniſtris

ſtarp zitu iſteizàs par labu weetejo teeſu reformàm. — Starp ziteem runatajeem Polis Dimſcha atgahdina teeſu neapmeerinoſcho ſtahwokli Polijâ, kur neweens Polis nedrihkſtot buht par teeſneſi. Uſ to teeſleetu miniſtris ſtarp zita paſkaidro, ka weetejeem teeſneſcheem wiſadâ ſinâ wajagot praſt weetejas walobas un paſiht weetejo dſihwi, bet nepareiſi eſot, ka taiſni Polijâ wajagot Polu teeſneſchu. (Pa labi brawo ſauzeeni). Pagaſtu teeſas jau atrodàs poļu rokâs. Ja poļeem atdotu ari zitas teeſas, tad wini wiſu leetu apgahnitu ar ſawu ſeparatiſmu. (Labee ſauz. Smalkil) Zitur walſtî Poli war buht teeſneſchi. Tagad Poļeem newar dot to, kas ſaraustitu ſaites ſtarp Poliju un Kreewijas pahrejàm daļam. (Pee labeem wehtraina peekriſchana.) Sehde beigâs.

* * *

Sehdi 3. martâ

atklahj plkſt. 11 un 12 minutês knaſs Wolkonſkis. Turpina apſpreeſt teeſleetu miniſtrijas budſchetu. Pehz daſchàm debatem peenem budſcheta komiſijas formulu. — Jaapſpreeſch Dimſchas papildu formula. Winſch peeſihmê, kà teeſleetu miniſtris apgalwojumu par teeſu pahrpildiſchanu ar poļeem winſch atſtahjot ta apſinai. (Kreiſee peekriht, labee trokſchņo). Miniſtris neſtahwot uſ oktobra manifeſta, kur teikts, ka politiſkai dſihwei Kreewijâ jaatſihſtàs uſ weenadu teeſibu pamateem, neatkarigi no winu tautibas un tizibas. Schais wahrdôs atrodàs likuma pamata domas un wiſs ſajehgums. Poli pabalſta formulu, kura ſtahw uſ tautibu weenadàm teeſibàm un negrib laut uſzeltees wezajàm eeſtahdem, kuras teeſleetu miniſtris tik ſkaiſti oiſſtahwejis. (Labee trokſchņo, kreiſee plauſchkina). — Pee balſoſchanas ar 149 pret 119 balſim atraida Dimſchas pahrlabojumu. Pretim balſoja mehrenee labee, ſozialdemokrati un darba grupneeki.

Pehz pauſes teeſleetu miniſtrijas budſchetu wiſpohri peenem. — Pehz tam Wolkonſkis nodod ſehdes wadibu preſidentam Homjakowam, kurſch ſaka: „Eekam pahrejam uſ ſekoſchâ jautajuma apſpreeſchanu, atkaujat man daſchus wahrdus. Pehz inſtrukzijas neweenam naw teeſibas, kritiſet preſidenta rihzibu, bet man leekâs, ka preſidentam ir teeſiba, ja winſch pats apſinàs kahda nepeederiga waj neapdomiga ſola, luhgt domi, uſſlauſit wina iſſkaidrojumu. Pahrtraukdams kahdâ no pehdejàm ſehdem domneeku Markowku II., es leetoju teizeenu „Tahds domes lozeklis." Ir mans peenahkums, domei pateikt, ka es ſchkeetos ſchos wahrdus leetojis nepareiſâ kahrtâ. Tapehz es es tagad domes un domneeka Markowa II. preekſchâ atwainojos, jo wairak wehl tapehz, ka es ſawus wahrdus biju leetojis tikkab ſawâ, kà ari knaſa Wolkonſka wahrdâ, kurſch man uſ to nebija dewis teeſibu." (Zentrs un labee plauſchkina.) — Wojeikows II. ſino, par zeetumu budſchetu. Pahrejas formulâ iſteikta wehleſchanâs par weſelibas apſtahkļu uſlaboſchanu zeetumôs un par darbu namu dibinaſchanu preekſch teem, kuri noteeſati uſ aiſſuhtiſchanu. Pehz daſcham debatem un zeetuma wirswaldes preekſchneeka iſſkaidrojuma peenem budſcheta komiſijas formulu ar pahrlabojumeem par ſemkopibas koloniju un darba namu dibinaſchanu. Sehdi ſlehdſ plkſt. 5 un 56 min.

Wakara ſehdi atklahj pulkſt. 8 un 53 min. To wada pahrmainus knaſs Wolkonſkis un barons Meyendorfs. — Golizins referè par neteeſcho nodokļu un brandwihna monopola pahrwaldem. Domes agrakâs wehleſchanâs eewehrotas. Pahrejas formulâ atſihts par wajadſigu, luhkot zauri noteikumus par zukura zenu pamaſinaſchanu un par ſacharina pahrdoſchanas ſtingraku uſraudſiſchanu, lai apkarotu pahrtikas lihdſekļu un dſehreenu wiltoſchanu; par algas paaugſtinaſchanu akziſes eerehdneem no 1910. g.; ka wajagot traukus pahrgroſit un denaturetu ſpirtu palehtinat; ka budſchetâ wajaga nodalit daſchadus kreditus, peem. godalgas par ſpirta rektifizeſchanu un ta iſweſchanu uſ ahrſemem. — Nolemj runataju peerakſtiſchanos ſlehgt. Peeteikuſchees pawiſam 58 runataji.

Starp ziteem runatajeem uſſtahjàs ari ſozial-demokrats Preedkalns (no Rigas). kuram ſchkeet, ka waldiba tikmehr paliks pee krodſneeka loma, kamehr ſabeedriba nebuhs eeguwuſe eeſpehju, no ſewis apkarot ſchuhpibu. Tagadejâ politiſkâjâ kurſâ un eewehrojot waldibas ſpertos ſoļus un winas tureſchanos pee domes wairakuma, neeſot nekahdas zeribas uſ ſabeedribas paſchdarbibu. Pahreedams uſ ziteem neteeſcho nodokļu preekſchmeteem, runatajs atſihmê, ka wiſas tàs bagatibas raſcho Kreewu ſtrahdneeks un dabudams trihsreiſ maſaku algu par patehrina preekſchmeteem ſamakſâ 3 reiſ wairak. Sozialdemokrati, tà Preedkalns, kà jau pa laikam, iſſkaidro, balſoſchot pret budſchetu. — Ar to ſehdi beidſ.

No ahrſemèm.

Jukas Franzijâ.

Franzijâ patlaban uorisinas pahrak raibas un — pehz ſawas politiſkas noſihmes — wiſai nopeetnas leetas. — Lionâ neſen nahza weſela diwiſija (no kolonial-armijas) areſtâ dehl nekahrtibam, zitu kara ſpehka nodaļu apwainoſchanas un nepaklauſibas pret diwiſiju komandejoſcho generali. Zitu ſemju armijâs tahdas leetas wehl nebij peedſihwotas.

Un tagad ir pilnâ gaitâ pasta un telegrafa eerehdnu ſtreikis, kurſch Pariſê (27. febr.) ſahkdamees iſwehrſchas pahr wiſu walſti. Par ſcho ſtreiki nabk ſchahdas ſinas: Pariſê, 18. (5) martâ. Telegrafa eerehdnu ſtreikis ir zeturdeenu gandrihſ wiſpahrigs. Wehſtuļu paſtneeki teem peeweenojuſchees. Telefons tepat waj nemaſ wairs nedarbojas. Treſchdeen paſts un awiſes wairs naw iſdaliti. Bihſtotees no nemeereem, Pariſes garniſons ſarihkots gatawibâ. — Miniſtru preekſchneeks iſſkaidroja, ka winſch neelaiſchot nekahdâs ſaranâs ar ſtreikotaju pilnwarneekeem, eekam ſtreikotaji naw atkal uſnehmuſchi darbus. Scheem uſſkateem peekrita ari walſts darbu miniſtris. — Streikotaji ſawu patwarigo rihzibu pret wiſpahribu atwaino ar nepeeteekoſchu tahlak pawirſiſchanu deeneſtâ, kà wiſpahr ar nekreetnu rihzibu no tagadejâ paſta un telegrafa wirſpahrwaldneeka Simiana puſes. Waldiba turpretim ir zitadôs uſſkatôs: Miniſtru preekſchneeks Klemanſó, peenemdams Pariſes deputatus, pret teem iſſteizees, ka pehz wina domam, paſta eerehdni ſahkuſchi ſtreikot beſ eemeſla. Waldiba ceſneegſchot peektdeen iſſkaidrojumu parlamentam par leetas ſtahwokli. Klemanſó beidſa ſawu runu ar wahrdeem: „Eerehdni wehlàs zihņu. Mehs winu peenemam, bet beſ ſchaubam waldibai peederès ſchak zihņâ beidſamais wahrds."

Paſta un telegraſa eeſtahſchu eerehdni Hawrâ un Lillâ nolehmuſchi pabalſtit ſawus Pariſes beedrus. Par labu ſtreikam iſteikuſchees ari Breſtas un Lionas eerehdni.

Miniſtru padome nolehmuſi ſtreikojoſcho poſtiljonu weetâ likt ſalbatus. Beſ tam nodomats nahkoſchâ miniſtru padomes ſehdê pilnwarot darba miniſtru, atlaiſt no weetas wiſus ſtreikotajus eerehdnus beſ kahdeem tahkakeem brihdinajumeem.

Auſtro-Ungarija.

Auſtreeſchu walſts ſaeimâ (reichstagâ), apſpreeſchot rekruſchu likumu projektu, wiſi runataji, beſ partiju iſſchkiribas, iſteiza droſchu paſahwibu uſ to, ka meers netiks trauzets. Iſnemot ſozialiſtus un Tſcheka radikaļus, wini wiſi iſſkaidroja, ka, eewehrojot bihſtamo ſtahwokli, tautas aiſſtahwju peenahkums ir, peenemt waldibas eeſneegto likumu projektu. Tſcheku aiſſtahwji peeſihmeja, ka winu balſu nodoſchana par labu likumu projektam nenoſihmejot peekriſchanu pahrejai waldibas rihzibai. — Tautas aiſſtahwji Ebenbachs un Kiawarijs iſteiza Wahzu partijas wahrdâ atſinibu Wahzijai par winas uſtizibu Auſtro-Ungarijai. Kiawarijs teiza: „Mehs wehlamees meeru, bet ne meeru par katru zenu, ne meeru pret Auſtrijas godu." — Slowenis Schuſterſchitz iſſkaidroja: „Mehs Deenwidus Slahwi wehlameees wairak, nekà zitas partijas, un no wiſas ſirds, lai meers taptu uſturets, jo mehs eelkuhtu apſtahkłos, zihnitees pret ſaweem brahkeem." — Tahlak runatajs leek Serbeem ſaproſt, ka wini, ja tee taptu pahrwahreti, laikam nahktu ſem Madjaru pahrwaldibas. Pehdigi winſch luhgtin luhdſàs Kreewiju, lai ta wehl pehdejâ brihdî iſleeto wiſenergiſkakâ kahrtâ wiſu ſawu eſpaidu Belgradê meera uſtureſchanas labâ.

Semes aiſſardſibas miniſtris Georgijs uſſwer, ka likuma projekta peenemſchanai tahdâ brihdî, kur wiſa Eiropa ſkatàs uſ Auſtriju, eſot jo ſewiſchki nopeetna noſihme, un uſaizina walſts ſaeimu, apleezinat ſawu uſtizibu armijai, peenemot likumu projektu. „Jo weenbalſigaki ſchi peenemſchana noteek, jo warenaks buhs eeſpaids, kuru mehs daram uſ wiſu ahrſemi par labu meera uſtureſchanai. Meeru mehs (waldiba) wehlamees

ne masak, kà tautas aisstahwji un mehs ari zeram, ka to warefim usturet. (Aukaina peekrischana.) Likuma projektu tad peenem ar 289 pret 103 balsim.

No eekschsemèm.

Leeli manewri Baltijas juhrâ.

„Birsch Wed." sino, ka nahkoschâ wasarâ tikschot Baltijas juhrâ notureti leeli manewri, kurôs nemschot dalibu brunu kugi „Slawa" un „Zesarewitscha", brunu kreiseri „Rossija" un „Admirals Makarows", kahdi 3—4 weeglee kreiseri un wesela eskadra torpedo laiwu, kà ari wairak skolas kugi. Pee scheem manewreem buhschot klaht koti augstas personas, kadehl juhras ministrijas wadoschâs aprindâs jau tagad leelâ mehrâ interesejotees par scheem sagaidameem manewreem. Ari wairak walsts domes un walsts padomes lozekli tikschot isaizinati, braukt lihdsi uf juhras un noskatitees manewru gaitâ un muhsu juhrneeku praschanâ un weiklibâ. Tapat ari jaunâ kara kugu buhwes un semes apsardsibas komisija ar P. Stolipiuu preekschgalâ buhschot pee manewreem klaht. Tahlak manewrôs peedalischotees ari sekoschi admirali: Dubasows, Akelsejews, Birikows, Dikows un Tschichatschows.

Krona nodokli no nekustameem ihpaschumeem

par 1909. g. ar Wisaugstaki apstiprinatu likumu pa wisu walsti noteikti uf 13,882,000 r. No teem Widsemei jamaksâ 595,000 r., Kursemei 139,000 r. un Igaunijai 101,000 rbl., Peterburgas un Maskawas gubernâm jamaksâ 2,526,000 rbl. un 2,470,000 r. Pilsehtu attihstibâ wismasak iswehrtusês Stawropolas guberna, kurai jamaksâ tikai 18,000 r imobiliju nodokku. Wairak par Widsemi (ar Rigu) maksâ abas galwas pilsehtas, Herfonas guberna (ar Odesu) un Kijewa. Polijai (ar Warschawu un Lobschu) imobiliju nodokku naw jamaksâ Witebskas gubernai 139,000 r. un Kaunas gubernai 86,000 r.

Terora noseegumi.

No 1. lihdf 15 februarim eenahkuschi 39 sinojumi par terora noseegumeem walstî, pee kam krituschi 14 amata wihri un 5 priwatpersonas un eewainoti 12 amata wihri un 6 priwatpersonas; nolaupits pawisam 13,505 rubki. Bes tam tanî laikâ isdariti 5 leeli kratijumi, pee kam atrasti daschadi eerotschi, drukatawu peederumi, nelegala literatura u. t. t., apzeetinati 23 apwainoti. Bes tam 18. janwari Bakû uf eelas nejauschi atrastas 5 pilnigi peelahdetas bumbas. No wiseem aprakstiteem gadijumeem atteezas weens uf Baltijas gubernam, generoka Koschelewa eewainoschana Rigâ, 31. janwarî.

(Wald. Wehstn.)

Semnecku semes bankas darbiba.

Semneeku semes banka no 1905. gada 3. nowembra lihdf 1909. gada 1. janwarim atwehlejusi uf paschas rehkina pirkt 5,223 muischas 5,913,520 def. leelumâ par 681,379,865 rbl. Bankas padome atwehlejusi pahrdot semneekeem no bankai peederoschâm muischam 752,198 def. par 78,553,996 rbl. kopwehrtibâ jeb par 104 r. desetinâ, noteizot aisdewumus schîs semes eeguhschanai uf 100 rbl. no desetinas jeb pawisam uf 75,173,074 rubkeem.

Preeksch priwatsemes eepirkschanas zaur semneekeem banka schai laikâ uf 2,794,060 def. ir dewusi 25 986 aisdewumus, pawisam kopâ par 310,946,230 rbl., pee kam schîs semes pirkschanas wehrtiba istaisija 376,253,285 rbl. Zaurmehrâ pirkschanas suma schai gadijumâ par desetinu ir 135 rbl no kom banka aisdewusi 111 rbl.

Wehletaju skaits Helsinforsâ.

„Slowo" sino, ka Helsinforsas wehletaju sarakstis preeksch nahkoschâm saeima wehleschanam jau esot sastahdits un nodots magistratam kontroleschanai. Helsinforsâ esot pawisam 61,003 wehletaji, no kureem 25,721 wihreets un 35,282 seeweetes. Seeweeschu tâ tad gandrihs par 10,000 wairak. Pehz pastahwoschâ likuma wehletaju sarakstis sastahdits trijos eksemplaros: weens preeksch nahkoschâm wehleschanâm un diwi pahrejee preeksch wehleschanam 1911. un 1913. gadâ, peeskaitot apmehram wisus tos, kuri lihdf tam laikam eeguhs wehleschanas teesibas pehz wezuma. Un tahdi ir paredsami: 1911. gadâ 2725 un 1913. gadâ 2726 wehletaji.

Peterburgâ, 5. martâ. Ministru padomes preekschsehdetaja weselibas stahwoklis, kà galwas pilsehtas laikrasti sino, stipri labojees. Winsch jau peenemot sihkus sinojumus par tekoschâm leetam.

— Labee it kà negribeja atsiht Homjakowa atwainoschanos par pilnigu, bet eewehrojot, ka domes preekschsehdetajs turpmak wehrigaki un saubsigaki apsargâs augstakâs waras neaisteekamibu, tee nolehmu leetu usskatit par isbeigtu.

— Pilsehtas rewisijas komisija, luhkodama zauri Sw. Nikolaja Brihnumboritaja slimnizas kalpotaju sarakstu, atradusi, ka pehz saraksta par slimnizas kalpotajeem skaitas ari tahdas personas, kuras jau sen miruschas waj atlaistas. Par scheem „kalpotajeem", kuras skaits sneedsâs lihdf 30, sistematiski sanem algu un parakstas kà par tahdeem, kuri rakstit neprot, swescha persona. Rewisija wehl naw nobeigta.

II. eekschejà 5-proz. premija aisnehmuma isloseju mà 2. martâ **500 rbl.** winnesti krituschi uf schahdam biketem:

51 19	4661 41	9842 25	15174 34
190 11	4787 36	9874 49	15353 49
198 23	4793 37	9955 47	15363 27
207 1	4795 34	9994 36	15420 32
208 4	4902 28	10129 13	15544 48
258 27	4968 48	10152 19	15574 17
335 23	5128 12	10181 1	15669 11
383 7	5381 32	10205 17	15671 29
404 4	5473 32	10277 46	15884 8
500 14	5621 6	10433 24	15940 5
538 30	5635 30	10434 48	16068 15
816 41	5721 4	10500 48	16097 29
917 28	5731 42	10656 16	16108 5
1106 16	5914 8	10669 40	16228 5
1252 6	5928 42	10728 25	16322 39
1393 36	6047 40	10740 49	16352 49
1397 11	6081 11	10828 8	16513 15
1612 2	6272 7	10869 25	16588 1
1628 2	6284 14	10950 19	16601 8
1770 37	6315 4	10989 25	16652 4
1827 41	6438 17	11081 28	16712 14
1975 14	6463 14	11092 10	16768 43
2002 29	6500 2	11106 22	16830 38
2008 29	6768 1	11223 38	16908 31
2086 5	6867 13	11258 4	16916 35
2086 15	7004 49	11335 18	17034 13
2108 11	7056 17	11499 24	17181 6
2109 49	7115 36	11547 36	17278 37
2217 43	7144 36	11609 28	17421 50
2267 48	7153 34	11635 49	17503 40
2281 17	7196 39	12076 18	17513 25
2327 38	7285 41	12147 35	17521 21
2340 27	7397 6	12158 42	17540 29
2362 35	7405 2	12160 4	17755 23
2432 24	7414 9	12251 5	17793 28
2475 34	7551 6	12558 16	17807 1
2519 36	7551 29	12605 25	17892 27
2533 42	7571 45	12884 3	18012 17
2671 30	7634 6	12935 48	18110 29
2727 26	7637 45	13047 39	18327 36
2775 33	7917 44	13075 23	18368 5
3031 25	7920 9	14141 41	18476 50
3061 32	7948 19	13264 3	18562 47
3071 47	7992 8	13381 32	18567 44
3130 41	8090 36	13642 11	18655 46
3207 42	8131 41	13669 8	18747 38
3354 13	8263 18	13725 28	18776 12
3356 30	8285 49	13770 40	18813 6
3440 8	8294 21	13789 35	18836 4
3490 2	8531 36	13910 23	18967 22
3643 44	8550 35	13968 3	18972 26
3733 8	8602 18	13998 48	18995 26
3766 10	8654 35	14187 9	18995 27
3808 14	8749 15	14219 15	19055 3
3839 33	8836 39	14318 15	19104 2
3926 27	8913 10	14503 8	19322 48
3946 47	9059 44	14586 28	19442 26
4055 46	9083 21	14604 32	19460 43
4146 18	9181 28	14701 46	19472 8
4193 12	9253 28	14768 6	19553 30
4408 43	9310 1	14864 23	19714 4
4465 5	9393 12	14885 35	19780 32
4472 12	9633 48	14934 40	19826 17
4545 48	9661 37	14959 24	19904 8
4621 42	9804 46	15001 7	19997 31

Winnestus ismaksâs sahkot ar 1. juliju sch. g.

Widseme.

Widsemes muischneezibas ahrkahrtigo landtagu

atklahja Rigas bruneneeku pilî otrdeen, 3. martâ. Landtags apspreeda schahdus preekschmetus:

Landrahtu kolegija leek landtagam preekschâ:

1) Nolemt par naudas seedojumu, ar kahdu brunneezibai peedalitees pee keisara Petera Leelâ peeminekka zelschanas Rigâ par peeminu Widsemes 200 gadu peeweenoschanai pee Kreewijas.

2) Basnizas reformas jautajumâ landtagam nahkschotees pahrspreest kahdu komisijas projektu, pehz kura lai buhtu atkauts nepeespeesti nodibinat mahzitaju usturas saweenibas lauku draudsês, tà ka mahzitaju weetai wakâ nahkot buhtu eespehjams nodibinat diwas mahzitaju draudses, sem noteikuma, ka abu draudschu mahzitaju materialais stahwoklis lai buhtu nodroschinats.

3) Walkas un Walmeeras pilsehtas luhguschas landtagam lihdselkus, lai meerteesneschu sapulzes waretu noturet sehdes ari Walkâ un Walmeerâ.

4) Semes kase nespehjot turpmak nest ahrkahrtigi leelas ismaksas par zeetumu apkurinaschanu un apgaismoschanu (1908. gadâ tam noluhkam bijuschi jamaksâ ap 49,000 rubku), kamehr wisâs zitâs gubernâs schahdus isdewumus nesot walsts, un tapehz landtags pahrspreedis, kà zitadi scho nastu nokahrtot.

5) Lepras apkaroschanas beedriba luhguse landtagam, lai paaugstina no semes kases ismaksajamas apkopschanas naudas par teem laukpagastu lozekkeem, kuri eeweetoti beedribas leprosorijâs.

6) Aklo un wahjprahtigo isglihtibas beedriba Rigâ luhguse pabalsta, eewehrojot, ka tagad schâs beedribas eestahdê esot kahdi 30 audsekni, kuri usnemti no Widsemes laukpagasteem.

7) Ar krihtamo kaiti sosirguscho un idiotu apgahdibas beedriba Widsemê luhguse 1500 r. leelo pabalstu paaugstinat lihdf 3000 r. gadâ. No beedribas usturetâ eestahde „Marienhof" atrodas pee Wilandes.

8) Kurlmehmo eestahde Schwarzu muischâ Pelwes draudsê luhguse 400 r. leelo pabalstu paaugstinat uf 800 rbl. gadâ.

9) Eesneegts luhgums behl pabalsta kahdai jaundibinamai feeweeschu mahjsaimneezibas skolai.

Riga. Dselszeka upuris. 6. martâ, pulksten 9 un 25 minutês wakarâ, uf dselszeka tilta, no Tornakalna uf Rigu nahkoschais pretschu brauzeens Nr. 406, sabrauza kahdu nepasihstamu seeweeti, kura uf weetas bija beigta. No sleedem nonehma lihdf nepasihschanai sakropkotâs meesas bakas un aisweda uf sekzijas nobaku.

— Pilsehtas krahjkase, kas pastahw jau 76 gadus, sahk jau palikt ar sawam operozijam atpakal bascham Latweeschu naudas eestahdêm, tà peemehram Widsemes Sawstarpigai Kreditbeedribai gandrihs uf pusi. Pilsehtas krahjkase apgrosijuse pehrn tikai 25,143,544 rbl. 83 kap., kamehr minetâ kreditbeedriba gandrihs 48 miljonu rubku. Par baschas jaunakâs Latweeschu naudas eestahdes jau patlaban war lihdsâs stahtees nosirmojuschai pilsehtas krahjkasei. Eepreezinoscha sihme, ka Latweeschi sahk apgrosit naudu arween wairak paschu starpâ.

l.

— Pilsehtas diskonto-banka pelnijuse pehrnajâ gadâ 197 615 rbl. 33 kap., no kuras sumas pilsehtas walde esot isdewuse labbarigeem mehrkeem 73,794 rbl., peerehkinajuse pamata kapitalam 50,000 rbl. un reserwes kapitalam 27,370 r. 48 kap. Pawisam apgrositi 348 848,870 rbl. 26 kap. Pamata kapitals ir 1,800 000 rbl. un reserwes kapitals 329,442 rbl. 5 kap. Par isdewumeem labbarigeem mehrkeem zeram runat kad plaschak.

p.

— Latweeschu Sawst. Kreditbeedriba notureja 2. martâ, pulksten 1/29 wakarâ Interimteatra telpâs otru kahrtejo pilnu sapulzi. Wispirms preekschneeziba lika preekschâ pahrgrosit Kreditbeedribas statutu § 5 tahdâ sinâ, ka beedri no Kreditbeedribas war dabuht desmitreis leelakus aisnehmumus, nekà par sawam eemaksam, bet ne wis tikai peezreis, kà tas bija lihdf schim. Sapulze preekschlikumu peenehma.

No gada pahrskata redsams, ka Kreditbeedribas apgrosijumu kopsuma pagahjuschâ gadâ sasneeguse 16,117,332. r. 38 kap.; kasê eenahzis 4,547,581 r. 39 kap., bet isdots 4,527,389 r. 86 kap., tà ka skaidras naudas uf 1. janwari sch. g. palizis 20,191 r. 53 kap.; rihzibas kapitals uf 1. janwari no 693 beedreem eemaksats — 176,104 r. 80 kap. (gadu eepreeksch — no 612 beedreem 104,705 r. 50 kap.); reserwes kapitals 7,603 r. 26 kap. (gadu eepreeksch — 5,666 r. 1 kap.); inwentara wehrtiba 4,349 r.; bilanze uf 1. janwari — 1,617,774 r. 5 kap. Uf apgrosijumeem pagahjuschâ gadâ pelnits 15,225 r. 2 kap. No schîs sumas pehz statuteem peeschkihra: reserwes kapitalam 1,522 r. 50 kap., diwidendes beedreem (6%) 6,864 r. 96 kap., preekschneezibai un eerehdneem 4,050 r., pelnas nodokla dsehschanai 1,183 r. 29 kap., kopâ 13,620 r. 75 kap.; pahrejo sumu, 1,604 rbl. 27 kap. isdalija schahdeem wispahrderigeem mehrkeem: Rigas Latweeschu Bredribai 800 rubkus, Derigu Grahmatu Nodalai, Konwersazijas Wahrdnizai, tautas kurseem un Amatneezibas skolai pa 100 r., Musikas Druwai un Waldemara Juhrneezibas Nodalai pa 75 r., Literaturas Fondam, studentu stipendijam, Reina skolai preeksch wakaru kurseem un Laukfaimneeku zentralei pa 50 rubkeem un Labbaribas Beedribai pahrejos 54 rbl. 27 kap.

Japahrwehl schogad bija preekschneeks A. Krastkalns, direktors P. Lindbergs un rewidenti A. Seebergs, E. Allens un H. Bergs. Winus wisus eewehleja ari uf preekschu schos paschôs amatôs.

„L."

— Blehdiba. Jahnis Zilweks, kas jau gadus 50 wezs, wairakas reises sodits par blehdibâm, krahpschanâm u. t. t., un kuram pat jau atnemtas teesibas; bet kas tomehr nemitejees wehl jo projam krahpt kaudis gan usdodamees par adwokatu, gan ari daschadu eerehdni u. t. t. Tagad winsch isdarijis sekoschu blehdibu. Kà sinams, pagahjuschâ dezembrî apzeetinoja brahkus Johani un Karli W. pa Marienfelda un Rosewskajas aplaupischanu. To nu bija issinajis Zilweks un ispehtijis, ka winu mahte dsihwo uf laukeem. Winsch rakstijis tai wehstuli zaur kahdu Edwartu Leimani, ka winsch esot eewehrojams eerehdnis pee prokurora un waretu isgahdot winas dehlu atswabinaschanu, ja wina eemaksajot 100 rbl. Sawu adresi winsch usdewis Marijas eelâ № 87. W—u mahte ari eebraukusi Rigâ un winu usmeklejusi, bet naudas winai nebijis. Pee wina bijuschi ari ziti wihreeschi, kuri eeteikuschi winai netaupit naudu, jo zitadi winas dehlus pakahrschot. Zilweks usdewees par Jakobsonu un isteizis, ka winsch negribot preeksch sewis ne kapeikas, bet gan wajagot preeksch prokurora 50 r. un preeksch ismekleschanas teesnescha otru 50 r. Pehz dehleem noskumuschâ mahte aisnehmusês naudu no radeem un eemaksajuse „Jakobsonam" un tikai wehlak peerahdijees, ka tas ir Jahnis Zilweks un winu negehligi apkrahpis.

l.

No Ligates. Triju kapeiku dehl. Swehtdeen, 22. februarî Ligates krogâ, kursch atronas netahl no Ligates papihra fabrikas, salasijâs labi daudf zilweku. Ziti bija fabrikas strahdneeki un daschi no tuwejâ mescha strahdneekeem. Sahka wisi eemest no baltâ un bruhnâ. Krogus weetâ jau nekad nepaeet schahdas sapulzes bes kahdeem atsewischkeem gadijumeem. Kà galwinas sahk eereibt, tà jau eet wakâ zitas walodas, zitas darischanas. Ligates krogâ ir tahds paradums, ka par isdsertajam schnaba pudelitem krodsneeks nemaksâ wis naudu, bet eedot waj nu zigaru, papirosu waj glahsi alus. Kaiminu zilweki ar to ir apradušchi, wini ar to ir meerâ. Bet schoreis no mescha strahdneekeem bij eegadijuschees Rihdsineeki un tee, labi Rigas „rekti" sinadami, prasijuschi, lai par pudelti aismaksâ 3 kapeikas. Izzehlâs strihdus starp mineteem strahdneekeem un komiju. Beigâs pudelites ihpaschneeks eesweeda to komijam gihmî, to eeskrambadams. Eesahkâs pluhlschanâs un tà kà komijam draugu daudf, mescha strahdneeki stipri tika peekauti. Weenam sadausita galwa, otram — mugura. Pirmais ahrstam aismaksajis pus otra rubla, otrais — rubli. Te nu bija wisa gudriba. Triju kapeiku dehl tahdi saudejumi! To dara sihwais un meesitis. Abi sadausitee naw warejuschi ilgi strahdat.

S.

No Salaspils. 1907. gadâ 7. junijâ enkurneeki Jahnis Reekstinsch un Jehkabs Scheimanis isglahba kahdu ofizeeri Daugawâ no noslihkschanas. Tagad wini apbalwoti par to ar medaleem pee Wladimira lentes. Medaleem usraksts kreewiski: „Par dsihwibas glahbschanu".

No Lehdurgas. 5. martâ apzeetinaja 17 gadus wezo Hermani Kaupinu, kas esot usrahdits par politisku noseedsneeku, kas stahwejis sakarâ 1906. gadâ ar „mescha brahleem". Winu aissuhtija uz Remeli pee kara teesas, kurai nodots ari wina brahlis Edwarts par to paschu noseegumu. Pehdejais apzeetinats jau 1907. gadâ. L.

Jaun-Gulbenes pagasta weetneeku sapulze nosuhtijusi, ka „Düna-Ztg." sino, Walsts Domneekam baronam Meiendorfam schahdu telegramu: „Jaun-Gulbenes pagasta weetneeki sawâ schâs deenas sapulzê weenprahtigi nolehmuschi. Jums issazit sirsnigi sajustu atsinibu un pateizibu par taisno leezibu Latweeschu leetâ Walsts domes sehdê 20. febr."

No Krapes. Nigaku mahju saimneeks J. N bija nosudis jau no 25. februara. 1. martâ winsch atrasts netahku no mahjam meschinâ noschahwees. Winam lihdsâs bijis rewolwers ar 5 neisschautâm patronam. Kabatâ otrasta sihmite or usraksts: „Pee sawas nahwes pats esmu wainigs." Paschnahwibas eemesls wehl naw issinats. „D. W."

Kurseme.

Leepaja. Par Nikolaja gimnasijas direktoru eezelts ihstenais statsrahts Smirnows.

— Aisgahjeji. Schejeenes Kurzemes gubernatora kanzlejas nodaka, kâ „Lib. Ztg." sino, janwara mehnesî isdewusi ahrsemes pases 945 un februara mehnesî 1300 personam. Schajâ mehnesî ikdeenas joisdod ap 100 pasu, kuru darbu kanzleja spehj weikt tikai ar palihga spehkeem, strahdajot beeschi lihds wehlai naktij.

— Jaundibinatai spitaligo patwerfmei kahda labdare, kura newehlâs, ka winas wahrdu min, seedojusi 2000 rbl.

No Wainodas. Ihsti pa kiniskli! Pagahjuschu nedeku kahda schejeenes masa eerehdnischa seewa, kuras wihrs slimojot ar diloni, gribedama tam sneegt pamatigu palihdsibu, nokawuse kahda schejeenes eedsihwotaja treknu schuneli, tâ iaukto ahpschu dsineju (takši) un uszeenajuse sawu laulaku draugu ar talscha taukeem, jo pee daschu apgalalu weenkahrscheem eedsihwotajeem pastahw pahrleeziba, ka suna tauki esot labs lihdseklis pret diloni. Bet kesa nu ta, ka schuneka ihpaschneeks suna kaweju grasâs suhdset. (L)

No Wentspils. Pagahjuschas sestdeenas wakarâ pasa scheeru ormanis J. Rosentals aiswedis weenu pasascheeru uz kahdu wersti attahlo Sch. wasarnizu. Kamehr R. gaidijis isnahkam atpakal sawu pasascheeru, 2 jauni zilweki winam nolaupijuschi moku ar 1 r. naudas. „R. A."

Kuldiga. Leels ugunsgrehks. Pag. zeturtdeenas agrâ rihtâ sche iszehlâs uguns Wintelera wilnas kahrstuwê, wehrptuwê un krahsotawâ, kas pilnigi nopostija fabriku un blakus ehkas; paglahba tikai istabas leetas, twaika maschinu, katlu un motoru. 20,000 rubku leelâ apdroschinaschanas nauda tikai pa dakai sedz leelos saudejumus. —r—

No Jelgawas.

Kursemes gubernators, slepenpadomneeks Knasews aisbrauzis pagahjuschâ nedelâ uz Rigu un no tureenes uz Peterburgu, kur tas amata darischanâs palikschot wairak deenas.

Par schejeenes apgabalteesas prokuroru eezelts lihdschinejais Peterburgas apgabalteesas prokurora palihgs, kolegiju padomneeks Winogradskis. Schejeenes prokurora palihgs Iljins pahrzelts no Jelgawas uz Rigu.

Senata paskaidrojums. Ir sinams, ka debsinamâ molka peeskaitita pee pilsehtas eemihtneeku nepeezeeschameem produkteem un tomdehl pilsehtu waldem ir teesiba, isdot weetejus zeeschus noteikumus par malkas uspirkschanas nowehrschanu zaur malkas uspirzejeem, kas to eewehrojami sadahrdsina, zaur kam schahda rihziba pilsehtas eemihtneekeem koti kaitiga.

„Liras" konzerts. Swehtdeen, 8. martâ, amatneezibas beedribas sahle bij peepildita lihds beidsamai weetai. No pilsehtas un no loukeem bija sanahkusi publika noklausitees Haydna oratoriju „Pasaules radischana." Usdewums, pee kura „Lira" schoreis bij kehrusês, bij gruhts un ko publikai pasneedsa, tas gan stingru kritiku ari neistureja. No pascha sahkuma bija manams usbudinajums solistôs, kas peelipa ari korim un orkestrim, tâ ka wisa pirmâ nodala isnahza beesgan nedrosch un kluhdaina. Tatschu otrâ un treschâ nodalâ spehli sanehmâs un, isnemot pahris negludenumus, wiss noriteja labi.

Eewehrojot gruhto usdewumu, buhtu pehz muhsu domâm stingra kritika neweetâ. Katrs pasahkums gruhts un ka dirigentam naw weegla leeta solistus, kori un orkestri, kas koru spehleschanâ mas eewingrinajuschees, kopâ saturet, to sapratis katrs, kas sin zik ahtri masakâ dseedataju waj orkestra kluhda sazel wispahrigu sajukumu. Ka tomehr „Lira" usnehmusees muhsu Latweeschu publiku eepasihstinat ari ar leekaleem klasisleem musikas gabaleem, par to nahkâs pateiziba winai un winas darbigajam dirigentam Kaulina kgam. Zerom, ka „Lira" naigi sokos uz preekschu eesahktâ zelâ.

Pehz konzerta kahda daka publikas wehl pawadija pahris stundu gan ar dejoschanu, gan omuligâs sarunâs. i.

Teatris „Kruschokâ." Swehtdeen 8. martâ „Kruschoka" sahlê Latweeschu Amatneezibas Beedribas akteeri sem Adolfa Allunana reschijas israhdija A. Koforotowa „Pawasara pluhdi." Lugâ parohdâs diwas strohwas brohku Lasdinu lomâ, wezako Wintu tehloja Martinsch Wihnkalns un jaunako brohli Karli — Kristaps Bergers; tonis teek istirsati tagadejo un pagahjutscho laiku eeskati. Spehlets tika apmeerinoschi. —e—

Schejeenes grahmatu drukataju palihdsibas un behru kases beedreem bija aispagahjuschâ sestdeenâ 28. februarî gada sapulze, uz kuru bija sanahkuschi gandrihs wisi beedri — skaitâ ap 50. Ij nolasitâ gada pahrskata bija redsams, ka beedriba pagahjuschâ gadâ par miruscheem un slimeem beedreem ismaksajuse 143 rbl. 25 k. Beedribas kapitals lihds 1. janwarim sch. g. pawairojees uz 2122 rub. 9 kap. Nokahrtojot doschas sihkokas beedribas leetas, isdarija wehleschanas, pee kam tika eewehleti: par beedribas preekschneeku G Landsbergs, par wina weetneeku Fr. Wollcats; par rakstwedi Feldbergs, par wina weetneeku A. Behrtoits; par kaseeri Fr. Grünfons, par wina palihgu M. Haasis. Par rewidenteem eewehleja O. Kaulinu, H. Neuwirtu un W. Petersonu. Par slimneeku uzraugeem palika K. Eglits un A. Weiss. Beidsot no bascheem beedreem proponetos kandidatus-arodneekus usnehma par beedreem pee kam kahdeem diweem japeenesas otteezigâs apleezibas. Kad pehdejee tiks pilnteesigi, tad augschminetâs beedribas beedru skaits buhs pawairojees uz 61. —e—

Nelaimigs kritcens. Peektdeen 6. martâ ap pulksten 11 wakarâ Paula eelâ eepretim diakonisu namam tureenes eemihtneeki isdsirda uz eelu waimanaschanu un isejot ahrâ pamanija kahdu zilweku uz eelas gukot. Tika peesaukti pee Masajeem wahrteem stahwoschee kahrtibneeki, kuri atrada, ka nokrituschais pahrsitis galwâ neleelu zaurumu un jau bez dsihwibas sihmêm. Ahtrumâ tika pasinots ahrsts, kas ismeklejot konstateja, ka nelaimigais krisdams uz trotuara tik wahrigi sadausijees, ka pehz daschâm minutêm islaidis garu. Slimnizas glahbschanas eestahdê aiswests, tas tika posihts par schejeenes pee Masajeem wahrteem dsihwojoscho wasku drehbju fabrikas strahdneeku, apmehram 45 gadus wezo Matisu Kaprali. Beidsot peeminams, ka tas tai wakarâ bijis pirti un nahkdams mahjâ zaur nelaimigu kriteenu atradis tik behdigu nahwi. To opraud seewa ar 2 nepeeaugušcheem behrneem. —e—

Traks sirgs. Pagahjuschâ gadâ dezembra mehnesî schejeenes leeltirgotajam H. pee Dobeles wahrteem uz eelu stahwoschais sirgs no kahda traka suna tika sareets, bet scho atgadijumu mas eewehroja. Bet te nu aispagahjuschâ nedeklâ minetais sirgs nejauschi sahzis trakot un spahrditees, kas lika nojaust, ka sirgs buhs saslimis. Tika atsaukts pilsehtas lopu ahrsts, kas konstateja, ka sirgs pateescham saslimis ar trakuma sehrgu un naw wairs isahrstejams; tas tika nogalinots. —i—

„Smalko dahmu" teesaschana. Kâ jau „Latw. Aw." № 18 bija sinots, Jelgawâ tika apzeetinatas diwas lepni gehrbuschâs „dahmas", kuras bij mehginajuschas apsagt Finkensteina apawu magasinu, notscheepdamas tur kurpes un rokas sominas. Sestdeen 7. martâ schi leela nahza isspreeschanâ pee Jelgawas-Bauskas aprinka 1. eezirkna meerteesnescha. Zik bij redsams no apwainoschanas raksta, tad schis „leonds dahmas" bij taisijuschas jo smalkus kehreenus. Tâ peem.: kaschoku tirgotajam Behrsinam — diwas karakul-ahdinas, Sweka augku un delikatesu pahrdotawâ — 11 mahrzinas galda sweesta, 7 mahrzinas smagu seeru un 3 bundschas kilo. Bija ari zitas leetas, kâ: kemmes, isschuhti maisini, serwjetes u. t. t., kuras bij sagtas daschôs modes pretschu weikalôs. Apsuhdsetee: 34 gadus wezâ Kulbigas maspilsone Johanna W. atsinâs un pastahstija, ka esot jau diwi reises sodita par sahdsibam ar 4 un 10 mehnescheem. 34 gadus wezâ, pee Dreilinu pagasta peederigâ Emilija S. un winu „kawaleeris" pee Dreilinu pagasta peederigais Woldemars S. sawu wainu noleedsa. Woldemars S tika arestets Tornakalna stazijâ, kur pee wina atrada kurwi ar sagtajâm mantam. Pee apzeetinaschanas abas sagles bij solijuschas F. 300 rbl. un polizistam 100 rbl., lai laischot waklâ. Meerteesnesis nolehma Johannai W. 1 gadu, Emilijai S. 10 mehneschus un Woldemaram S. 3 mehneschus zeetuma.

Sahdsibas. Schejeenes eerehdnis A. K., kas dsihwo Sakajâ eelâ № 2, sinoja polizijai ka pagahjuschâ nedelâ weenu nakti is blakus istabas winam nosagtas daschabas drehbes, sahbaki un mandoline, kuru wehrtiba istaisot 100 rubku. Aisdomas, ka sahdsibu isdarijuschi, krihtot uz pahris jauneem zilwekeem, kas eepreeksch isteikuschi, ka tee peeberot pee schejeenes zirka personala un kas minetajâ naktî apsagtajam blakus gulejuschi. Kâ wehlak issinaja, tad tee abi nemas pee zirkus nepeeberot un to isteikuschi ar noluhku, lai isdaritu sahdsibu. No rihta, kad apsagtais atmodees, abi garnadschi ar drehbêm bijuschi jau projam un palikuschi lihds schim nesinami. — Lankowska un Likova fabrikas strahdneezei L. K. par to laiku, kamehr wina strahdajuse, no preekschnama issagtas pahris kaloschu, wehrtibâ 2 rubkus. Domâ, ka sahdsibu isdarijis kahds apkahrtklejojoschs ubags, kahdi pa nameem allasch sastopami. — Tirgotajs K. B, kas dsihwo Lapskalna eelâ N. namâ, sinoja polizijai, ka is wina pahrtikas weelu pahrdotawas kahdu deenu ap pulksten 7 wakarâ no kahda nepasihstama garnadscha issagtas 20 mahrz. seepju, wehrtibâ 2 rubl. 50 kap. — Jaun-Sesawas Rubenu mahju saimneeks sinoja polizijai, ka winam nosagti 3 sirgi. Aisdomas, ka sahdsibu isdarijuschi, krita uz pahris klejoneem M. P. un J. E., kas tikuschi apzeetinati. Tee nodoti aprinka polizijai, dehl sahdsibas ismekleschanas. —i—

Basnizas sinas.

Deewkalposchana Sw. Annas basnizâ: Swehtdeen, 15. martâ, pulksten 10 no rihta spred. mahz. Fr. Bernewitzs. Usfaukti: Peters Tschenowskis ar Liseti Jumik, Geberts Gusts ar Augusti Altfne, Janis Alberts Schupin ar Emiliju Gaile, Indrik Wiburs ar Dori Kalnin, Janis Tihsin ar Liseti Birsul. Miruschi: Lihse Gutschais 60 g. w., Dore Schlegel 74 g., Jahnis Augusts Zihska 2 n., Peters Jakobsons 73 g., Greeta Kopman 80 g., Indriks Sarinsch 62 g.

Deewkalposchanas Jelgawas pilsehtas draudses Nikolaja basnizâ: Zeturtdeen, 12. martâ, gawena deewkalposchana pulkst. 6 wakarâ mahz. Reinhards. Swehtdeen, 15. martâ, deewkalposchana pulkst. 1/2 10 no rihta mahz. Reinhards. Behrnu deewkalposchana pulksten 1 pusdeenâ cand. Irbe. Wakara deewkalposchana pulkst. 5ôs pehz pusd. cand. Irbe. Usfaukti: Janis Sprihd jeb Schprit ar Linu Weeglais, Indriks Teodors Dombrowsky jeb Dumbrausk ar Lihni Libert, Janis Alberts Schupins ar Emiliju Gaile, Oskar Maaske ar Johannu Karolini Kaseljon, Jakob Seemel ar Mihli Behrson, Alfreds Julius Lahz ar Annu Doroteju Scharlotti Schwab; Karlis Almans ar Sofiju Zimmermann dsim. Kihl, Ludwigs Leepa ar Johannu Emiliju Margaretu Auder, Karlis Misin ar Laisi Otiliju Minnu Bratschus. Miruschi: Janis Snotin 34 g. w.

Wisjaunakâs sinas.

Pilsehtas domneeku wehleschanas Rigâ.

Swehtdeen, 8. martâ Latweeschu wehletajeem, kuri peekriht Kreewu-Wahzu-Latweeschu isslihgumam, bija sapulze, kura, apmekleta no kahdeem 300 wehletajeem, weenojâs par domneeku kandidateem no Latweeschu puses, kura skaits kâ sinams, pehz lihguma nolikts uz 26. — Kandidatu starpâ redsam neween Rigas, bet ari plaschakâs Latweeschu tautas aprindâs labi pasihstamus un zeenitus wihrus, kâ: Rigas Latweeschu Beedribas preekschneeku swehr. adwokatu Fr. Grosswaldu, pilsehtas padomes lozekli swehr. adw. A. Krastkalnu, „Rigas Awises" redaktoru Fr. Weinbergi, Widsemes Sawst. Kreditbeedribas galw. direktoru swehr. adwokatu J. Lasdinu, architektu K. Pehkschenu, bankas direktoru un „Latwijas" redaktoru J. Brigaderu, fabrikas „Lux" direktoru J. Blau'u, nodokku inspektoru J. Kaneli, Dr. M. Lejinu, swehr. adw. J. Straussmani, inscheneeru J. Rihteru u. z.

Breesmigi uhdens pluhdi Deenwid-Kreewijâ.

Kischinewâ, 6. martâ. Besarabijâ sazehluschees neredseti leeli uhdens pluhdi. Kischinewa atschkirta no pasaules. Pasta suhtijumus jau 3 deenas nesanem. Dnestras deeawidus dalâ un Donawâ eet ledus.

Hersonâ. Sosizkas apgabalâ no pluhdeem sabojats tilts. Pasta satiksme starp Odesu un Nikolajewu pahrtraukta.

Odesâ. Uhdens pluhdi Besarabijas dselszeka apgabalâ aisnem leelu apwidu. Starp Kutschurganas un Stawizkas stazijam uhdens isskalojis dselszeka dambi. Satiksme starp Odesu un Kischinewu pahrtraukta.

Kijewâ. Gandrihs wiszaur no uhdens isskalota Donawas-Besarabijas dselszeka linija. Pluhdi peenem draudoschus apmehrus.

Tirasoolâ. Uhdens pluhdi applubinajuschi wairakas sahdschas. Uhdens straumes aisrahwuschas prom daudz lopu un mantas. Saudejumi eewehrojami. Sabojats telegrafs. Dselszeka satiksme noteek ar trauzejumeem.

Jekisawetgradâ. Ingulas upe pahrpluhduse. Pilsehtas semakâs weetas pahrplubinatas ar uhdeni.

Parisê, 20. (17.) martâ. Tautas weetneeku namâ waldiba nodewa isskaidrojumus pasta un telegrafa eerehdnu streika leetâ, ka eerehdnu prasijumi esot gluschi bez pamatu, kapehz tos nekahdi newarot ispildit. Ministris Bartù saka, ka eerehdnu streikis pats par sewi esot peelaischams, bet tagadejo streiki newarot nekahdi attaisnot. Eerehdni esot sahkuschi staigat rewoluzijas zeku pret wisu tautu un proti tahdâ azumirklî, kurâ waldibai no wisleelakâ swara ir satiksme ar saweem wehstneekeem ahrsemês. Schis usbrukums tautas neaprobeschoti wirswaldibai warot weegli pahreet usbrukumâ semes apsardsibai „Ja eerehdni neatgreeschâs pee sawu peenahkumu ispildischanas, tad waldiba spers jo stingrus sokus. Neweens mani neatturès no schi nodoma, labak tab es atsakos no sawa amata." (Peekrischana.) Ar 307 pret 138 balsim sacima nolemj, ministra Bartù runu likt drukat un islipinat pilsehtâs un sahdschôs. Ar 368 pret 211 balsim sacima nospreesch, nepeelaist eerehdnu streiki un apleezina sawu ustizibu waldibai.

Isdew. un redaktors: Latw. Dr. Beedr. tagadejais presidents **Th. Doebner.**

Redaktors: **N. Purinsch** (Purinu Klaws).

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla Jelgawâ.

Dahwinajums uz Leeldeenâm!

Kungu kabatas pulksteni wakeji (neapsetitti) no ihstâ Amerikas selta „Solo", skaisti graweti. No 56. prowes selta pulksteneem pat spezialisti neisschkirs. Schee pulksteni ir labakas Enkura konstrukzijas (ne zilindra), 36 stundâs reis uswelkami un eet koti paresi. Galwojums uz 6 gadeem. **Maksâ 12 rub. weetâ tikai 3 rub.,** 2 pulksteni 5 rub. 50 kap. Tahds pats weens dahmu pulkstens 4 rub. Bez maksas peeleek: brunu kehdi no tahda pascha materiala, 2) sudraba berloku 84. prow. ar apbrihnojamu grawejumu, 3) famta mazinu pulksteni aissargaschanai no sabojaschanâs. Adrese: Торговый домъ Т-во АПОЛЛО, Варшава 41, 1-ое почт. отдѣленіе. (Luhdsam adresi labi salasami rakstit.) Par eepakaschanu un peesuhtischanu no 1—4 pulksten. peerehkinâ 50 kap. klaht, uz Sibiriju 75 kap. — Issuhtam ar usliktu pehzmaksu. Bez eemaksas uz Sibiriju nesuhtam. Wehstules war rakstit kreewu waj wahzu walodâ.

Sahgi

gatereem un **rinku sahgi,** wisadas **wihles** un **schmirgel ripas** sahgu asinaschanai, weenigs **pirmâs schkiras ahrsemju fabrikats,** dabujami pee

Balkin u. beedr. Rigâ, Karla eelâ 9.

Prakt. sobu ahrste

Milda Sauliten

Runajama no 9—12 un no 3—5.
Jelgawâ,
Katrines eelâ № 6.

Mans
sobu ahrsteschanas kabinets
atronâs tagad
Katolu eelâ № 4,
Herzenberga namâ.
Dentists P. Löwenfohns.

Slimeem

wahjeem, pehz slimibas atspirgstoscheem abeja dsimuma issuhta par welti sinisku-popularo broschuru **„Kâ pawairot spehkus?"** sastahditu sem ahrstu Abramowa un Winigradowa redakzijas. Adrese: Д. Калениченко, Москва, Козловскій пер. д. № 15, кв. № 51 (собств. домъ).

Zeen. kungi!

Pagehreet katalogus un zenu „rahditajus!"

Motors.

Juhs pehrzeet weenigi:

Westa separatorus, tee ir wislabakee separatori, teem solida buhwe u. pahratâ atkrejmoschana.
Tor separatorus, tee wislehtakee uz pasaules, atkrejmo 100 stopu stundâ un maksâ 40 rub.
Sweedru motorus, wisulabako un lehtako spehka maschinu semkopibai, ruhpneezibai un swejneezibai.
Gatera un riuku sahgus, is ahrsemes tigelteyrauda, dubulti ruhditi.
Wisadas wihles un schmirgelripas, ahrsemes fabrikats.
Wayzijas tihklu auschamâs maschinas.
Konserwu maschinas siwju ruhpneezibai.
Kernahdas sikfnas, ahrs. fabr.
Kameelspalwas sikfnas, ahrs. fabrikats.
Kokwilnas dsensikfnas, ahrs. fabrikats.
Ideal Kromahdas sikfnas, ahrsem. fabr.
Balata dsensikfnas, kuras nepahrspehjami stipras, bes wihlem un schuwumeem, isturigas pret mitrumu, noderigas semkopibas maschinâm un gatereem.
Wisadas schujsikfninas.
Wisus schos preekschmetus Juhs wislabaki un lehtakee pehrzeet pee

Balkin & beed.
Rigâ, Karla eelâ 9.

A. N.

Bogdanowa
tabakas fabrik. noliktawa
Jelgawâ, Katoku eelâ № 12, eewehlê wislabakâs papirosu tschaulites (hilses) is pascha auto-mech. fabrikas

„Sankt Gotthard,"

starp tâm: koka kastitês par 500 un 250 gab., kâ ari **Berlines** 100 gab. ar labu munstiki katrâ kastitê un „Zarskija" ar glihtu walsis ehrgli.
Smarschiga tabaka: **Halis** 1/4 ℔ 40 kap., 1/8 ℔ 20 kap. **Maikapara** spezial-tabaka: **Swesda** № 40, № 30 un № 10 nepahrspehjama labuma. Papirosi: wisas wairak peeprasitas sortes par lehtâm zenâm.
NB. Atkalpahrdewejeem wislabakâ eepirkschanas weeta.

Krona Wirzaw. Peterburgschâ war peeteiktees weens

preekschstrahdneeks,

asioni gada kalpi, weens **lopu kopejs,** weens **firgu kopejs** un weens neprezets **koka darba amatneeks.**

Meita,

kas **kreetna strahdneeze** un **pilnigi ustizama** un ir jau kâ lehkscha kalpojuse, ar labâm apleezibâm war peeteiktees pee **Br. Hall** kgm. katru deenu starp pulkst. 12 un 1 **Kangihseru eelâ № 9.**

Wez-Auzes gada tirgus

schogad tiks noturets **23. martâ** 1909. g.

---

840 augstako godalgu.

Tirdsneezibas nams
„ALFA-NOBEL"
Warschawâ. Sw. Peterburgâ. Omskâ.

Par 30 gadus ilgo

„Alfa-Lawal"

separatoru

pastahweschanas laiku winu **nemitedamees pahrlabojumi** bija arweenu par mehrki konkurentu zenschanâm, peespeeschot winus pahrnemt weenu jeb otru pahrgrosijumu, ka gandrihs wisi wini pahrnehma „**Alfa**" schkihwischus; bet pateizotees **dandsgadigeem peedsihwojumeem** un tam, ka **pehdejee „Alfa" separatoru pahrlabojumi ir pateuteti wisâs semês, winu tihra nokrejoschana, weegla gaita, isturiba un buhwes weenkahrschiba**

paleek nesasneedsamas
preeksch ziteem.

Katalogus un prospektus issuhta us peeprasijuma par welti.

Pahrdotas ir 800,000 maschinas.

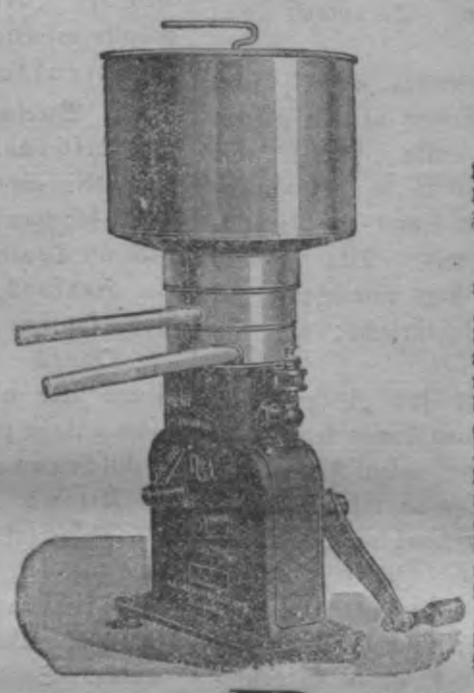

Domo
zentrifuga

pahrspehj stipruma un praktiskuma sinâ zitas zentrifugas, ko norahda starp zitu sekoschâ atsauksme:
Leel-Salazes laukfaimneezibas beedriba raksta: „Atbildot uz Juhsu god. peeprasijumu dehl „**Feniksa**" un „**Domo**" separatoreem, kurus muhsu beedri 1906., 1907. un 1908. gadôs pirkuschi, waram Jums sinot, ka ihpaschneeki **pilnigi** ar teem apmeerinati. Maschinam ir **weegla gaita** un naw lihds schim bijuschas wajadsigas **nekahdas** reparaturas, tâ ka pee mums „**Feniks**" un „**Domo**" par labeem un stipreem separatoreem teek usskatiti un labpraht pirkti."

Domo
zentrifuga

pahrspehj nokrejoschanas sinâ zitas zentrifugas, ko rahdija starp zitu **ismehginajums** Rigas Laukfaimneezibas zentral-beedribas konsum-weikalâ. Pee schi ismehginajuma bija redsams

ka Domo nokrejo pilnigi to peena daudsumu, kahds no fabrikas usdots bes ka darbâ aiskesetu,
ka Domo weens zilweks war weegli greest wesselu stundu,
ka Domo konstrukzija ir labaka, kâ zitâm zentrifugam,
ka Domo ir lehtaka samehrâ ar zitam zentrifugam.

Skatatees sludinajumu schis awises № 15.

Akziju sabeedr. Salenius Werksteder
galwenâ noliktawa
„Paschpalihdsibas"
Rigâ, Walnu eelâ № 2.

M. Brauer's,
Jelgawâ, pee Annas wahrteem, eepretim **„Jahma dasnizai".**

Kapu peeminekli

kâ: **krusti, obelisti, grahmatas, rulli** u. t. t. teek is **wislabakâ materiala** sagatawoti.
Lai **monumenti** isnahktu glihti kâ ari isturigi pret gaisa eespaidem, tee teek slihpeti un poleereti ar jaunlaiku maschinu palihdsibu.
Seltitus, kâ ari **neseltitus „tschuguna krustus"** peedahwaju par peenehmigâm zenâm.
Zeen. publikas apsteljumi teek ruhpigi un apsinigi isdariti. — Labakâs atsauksmes. —
„Sudraba medalis un goda diploms" Rigas „Jubilejas isstahdê".

Dsensikfnas

is ahrsemes kernahdas, kromahdas, kameelspalwas, kokwilnas un **balata.** Pehdejâs zaur sawu spezialu isgatawoschanu isturigas pret mitrumu un tahdi wisnoderigakas preeksch semkopibas maschinâm un sahgu gatereem. Pirmâs schkiras ahrsemju sikfnu noliktawa pee **Balkin u. beedr.** Rigâ, Karla eelâ 9. Atgahdinam greest wehribu uz muhsu firmu.

Labus kartupelus

pahrdod (ari masâs dalâs) Skrihweru eelâ № 35, Jelgawâ.

---

2 stahwu

muhra nams

ar plaschu sehtasweetu un dahrsu pahrdodams. Ihpaschums atrodas Jelgawâ uz Pasta un Annas eelu stuhra ar 800 kwadr. asu leelu gruntsweetu. Peeprasams Jelgawas Pasta-telegrafa kantora kanzelejâ.

Jelgawas Laukfaimneezibas Beedribas
Krahschanas-Aisdosch. Sabeedriba.

Beedru generalsapulze

teek sasaukta uz
17. martu 1909. g., pulksten 1 deenâ,
Sabeedribas kantori Jelgawâ, Katolu eelâ № 44.

Ja schinî deenâ nesanahktu statutôs noteiktais beedru skaits, tad **otra** un **galiga generalsapulze** notiks **24. martâ sch. g.,** pulkst. 1 deenâ, Jelgawas Laukfaimneezibas Beedribas nama sahlê (Katolu eelâ № 44), un schi sapulze buhs spreeduma teesiga, neskatotees uz sanahkuscho beedru skaitu.

Deenas kahrtiba:
1. 1908. gada darbibas pahrskats un peknas isdalischana.
2. Buaschets 1909. gadam.
3. Statutu pahrgrosischana un waldes sinojumi un preekschlikumi.
4. Wehleschanas.

Walde.

Jelgawas Laukfaimn. Beedribas Krahschanas-Aisdosch. Sabeedribas

(Jelgawâ, Katolu eelâ № 44. Telefons 62.)
stahwoklis 28. februarî 1909. g.

Beedribas droschiba: Sabeedribas kasê atrodoschees droschibas kapitali **207,036** r. **29** k. un **1755** beedru garantija.

Aktiwâ:

Sabeedribas lihdsekli skaidrâ naudâ un wehrtspapirôs:			
Kasê nauda	24,547 r. 83 k.		
Nauda uz tekoscha rehkina (bes ussazischanas isnemama) zitas krediteestahdês	138,522 „ 06 „		
Wehrtspapiri	20,655 „ 71 „		
Beedru dalas zit. krediteestahdês	6,525 „ — „	190,250 r. 60 k.	
Aisdewumi:			
Uz obligazijam	1,724,727 r. 59 k.		
„ galwoschanu	374,946 „ 52 „		
„ wehrtspapireem	48,631 „ — „		
„ beedru dalâm	30,320 „ — „	2,178,625 „ 11 „	
Tahlakuguidijumi		168,859 „ 32 „	
Kantora konts		4,593 „ 36 „	
Inwentars		5,312 „ 05 „	
Kantora telpu pahrbuhwes konts		718 „ 33 „	
Daschadas zaurejoschas naudas (obligaziju nokahrtoschanai un t. t.)		19,325 „ 07 „	
		2,567,683 r. 84 k.	

Pasiwâ:

Sabeedribas kasê atrodoschees droschibas kapitali:			
Beedru dalas	175,500 r. — k.		
Reserwas kapitals	17,106 „ 11 „		
Daschadi ziti kapitali	14,430 „ 18 „	207,036 r. 29 k.	
Diwidende		4,498 „ 50 „	
Noguldijumu rentes		54,076 „ 12 „	
Aisdewumu rentes		38,664 „ 12 „	
Inwentara dilschanas konts		2,393 „ 83 „	
Schiro à depot aisnehmums		60,000 „ — „	
1908. gada peina		18,613 „ 25 „	
Noguldijumi:			
Ar ussazischanu	2,087,918 r. 18 k.		
Bes ussazischanas	73,642 „ 46 „		
Uz angstu augleem	20,841 „ 09 „	2,182,401 „ 73 „	
		2,567,683 r. 84 k.	

Sabeedriba maksâ par noguldijumeem 3—6% gadâ, skaitot no noguldischanas deenas, **par schiro noguldijumeem 3%** un nem par **aisnehmumeem 6½—8½%** gadâ,
Kantors atwehrts darbdeenâs no pulksten 10—2 deenâ.
Noguldijumi un aisnehmumi ir swabadi no krona nodokleem.
Peeprasijumus pehz aisnehmumeem isspreesch pirmdeenâs un zeturtdeenâs.
Noguldijumus peenem un ismaksâ katru darbdeenu.
Noguldijumus war ari pa pastu peesuhtit un tapat sabeedriba uz wehleschanos tos atmaksâ un issuhta. Pasta adrese: Митава, Ссудо-сберегательное Товарищество Митавскаго Сельско-хозяйственнаго Общества.

Walde: agronoms **J. Biffeneeks.**
agronoms **J. Brasda.**
D. Kahnbergs.

Tikai lihds 20. martam.

Pirmâ Schweizijas fabrika, gribedama eepasihstinat Kreewiju ar saweem **labajeem pulksteneem** noteiza swehtku dehl, tas ir lihds 20. martam, **nedijuschi lehtas zenas,** ihpaschi:

№ 202 Kungu pulkst. parast. teel. 1 gab. 1 r. 70 k., 2 gab. 3 r. 20 k.
№ 204. „ „ „Росконфъ" Anker 1 g. 2 r. 45 k., 2 g. 4 r. 50 k.
№ 206. „ „ „Новость" Plahnee 1 „ 2 „ 95 „ 2 „ 5 „ 40 „
№ 208. „ „ Kluzee (flehgtee) 1 „ 3 „ 55 „ 2 „ 6 „ 60 „
№ 210. Dahmu pulksteni wakejt 1 „ 2 „ 70 „ 2 „ 5 „ 10 „

Wisi augschâ minetee kungu un dahmu pulksteni ir no melna isturiga tehrauda, uswelkami bes atsehgas 1 reisi 36 stundâs. No isskata un labuma sinâ naw isschkirami no pulksteneem, kuri maksâ 20 un 25 rub. Pee katra pulksteņa peeleekam galwoschanas rakstu uz 6 gadeem. Suhtischana Eiropas-Kreewijâ no 1—4 gab. maksâ 45 kap. Asijâ un Sibirijâ no 1—4 gab. 65—85 kap.
Apsteljumi teek drihs issuhtiti uz pehzmaksu bes eemaksas.
Adrese: **Ш. І. Кучеро, Варшава, Зельная № 41.**
Luhdsam peekrist ar pilnigu ustizibu un isleetat gadijeenu.

Jelgawâ.
Elektro-Biografs R. Strömer's

no swehtdeenas 8. lihds treschdeenai 11. martam 1909. g.

I.
1) Ugunsgrehks Stambula kwartalî Konstantinopolê.
2) Parises gresnums.
3) Pateizigais harmoniuma spehletajs.

II.
4) Laimes atgadijums.
5) Ganitaja.

III.
6) Kadrilja (krahsâs).
7) Elektriska weesniza.
8) Dsihwais ritenis.

Печатать разрѣшается полиціею.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla.

Te klaht 1 peelikums.